

Európai gyakorlati útmutató kreatív gyakorlati tanulói képzésekhez

RINOVA

mh
materahub

///
cultural
and creative
industries

CULTURAL CREATIVE
INDUSTRY CLUSTER

arteria
foundation

press to exit project space

Partnership 4 Creative Apprenticeships

building the skills of apprenticeship coaches
and in-company trainers
in Europe's Creative & Cultural Industries

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

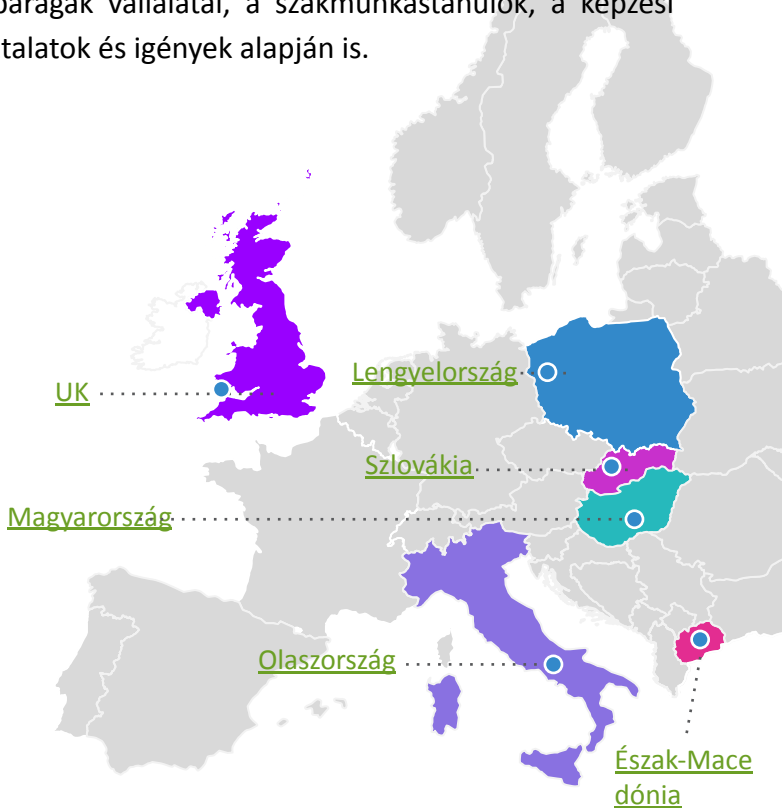

Miért hasznos ez az útmutató a KKI-kben zajló európai tanulószerveződéses gyakorlati képzésekről?

A **Pathways for Creative Apprenticeships** (P4CA) célja a kreatív gyakorlati képzések támogatása a gyakorlati oktatók és a kreatív és kulturális iparágban dolgozó cégen belüli oktatók készségeinek fejlesztése révén. A P4CA projekt keretében készült el az **európai kulturális és kreatív ipari gyakorlati útmutató (Good Practice Guide for European Apprenticeships in the Cultural and Creative Industries)**, amely a hatékony és minőségi gyakorlati képzések létrehozására vonatkozó bevált gyakorlatokat és innovatív megközelítéseket gyűjti össze. Az útmutató a projekt ötödik lépésének eredménye, a projekt során összegyűjtött tudás és szakértelem alapján készült, de a projekt tevékenységeiben részt vevő különböző szakmunkástanuló-képzők, a kulturális és kreatív iparágak vállalatai, a szakmunkástanulók, a képzési szolgáltatók és a tanárok által megfogalmazott tapasztalatok és igények alapján is.

Hogyan készült az útmutató?

A hat különböző országban (Olaszország, Egyesült Királyság, Észak-Macedónia, Szlovákia, Lengyelország, Magyarország) bevezetett különböző szakképzési keretrendszerek azonosításával olyan közös iránymutatásokat gyűjtöttünk össze, amelyek támogathatják egy egységesebb és minőségibb szakképzési keretrendszer kialakítását. A keretfeltételekre vonatkozó hét kritérium, de különösen a munka- és tanulási feltételekre vonatkozó hét kritérium alapján olyan forrásokból tudtunk meríteni, amelyek a legjobb gyakorlatokat tartalmazzák, és amelyek a különböző országok KKI-iban a gyakorlati képzés erősen differenciált modelljeiben legjobban megvalósíthatók. A projekt hat lépésének összes eredménye megtalálható a p4ca.eu oldalon, és letölthető az Ön által választott nyelven.

A projekt a bevált gyakorlatok referenciájaként a *minőségi gyakorlati képzések európai keretrendszerét* is alapul veszi. Az Európai Unió által a keretrendszerrel kapcsolatban végzett előkészítő munka megállapította, hogy számos országban nincsenek ilyen kritériumok és keretek, ezért az EFQA [tizennégy](#) olyan [kritériumot](#) határozott meg, amelyek közös referenciaként használhatók.

Kinek szól az útmutató?

- Gyakornok oktatók
- Cégen belüli oktatók
- CCI munkáltatók
- Szakképzési szolgáltatók
- Iskolák
- Fiatalok
- Szakmunkástanulók

Mit találsz ebben az útmutatóban?

Bevezetést az útmutatóba, a szakképzés témájába a KKI-kben és az EFQA-ban, majd a szakképzés helyes gyakorlatának három alapvető lépését. Az útmutató teljes angol nyelvű változatáért kattintson ide.

Ez egy interaktív dokumentum, amely nyílt oktatási forrásokat és linkeket tartalmaz olyan weboldalakról, cikkekről, videókról, jelentésekről, amelyek hasznosak lehetnek további információk megszerzéséhez.

Az ajánló videókat az útmutató különböző fejezeteiben találja a szimbólumra kattintva. A videók a Materahub YouTube-csatornáján is megtalálhatók a [P4CA lejátszási lista](#) név alatt.

1. lépés

Hogyan készítsünk elő egy gyakorlati helyet

1.1. A gyakorlati képzés előnyei a tanuló, a vállalatok és a szakképző intézmények számára

Előnyök a gyakornokok számára:

- alkalmazkodás a munkaerőpiachoz
- jobb hozzáférés a munkahelyekhez
- gyorsabb átmenet az iskolából a munka világába
- több lehetőség
- jobb karrierlehetőségek

Előnyök a vállalatok számára:

- munkaspecifikus készségek
- hatékony toborzás
- jobb termelékenység és jövedelmezőség
- alacsonyabb fluktuáció
- több innováció

Előnyök a szakképzési intézmények számára:

- érdekesebb és relevánsabb képzés
- jobb iskolai és munkahelyi eredmények
- az elmélet gyakorlati alkalmazása
- a szociális készségek és alapvető munkamódszerek fejlesztése
- egyértelmű kapcsolat a képzések és a munkahelyek között

Javasolt módszertan:

- 1) Egy adott helyszín kreatív ipari ágazatainak feltárása.
- 2) Látogatások az érintett ágazatok vállalkozásainál közvetítő szervezeteken keresztül, amelyek lehetnek kreatív ipari klaszterek, kereskedelmi -és iparkamarák, egyéb európai hálózatok és szervezetek (pl. ECBN).
- 3) Olyan kritériumrendszer létrehozása, amely értékeli a vállalkozások felkészültségét a gyakornokok fogadására. A kritériumokat e kézikönyv III. szakasza ismerteti. *(Írásos szerződés, Tanulási eredmények, Pedagógiai támogatás, Munkahelyi komponens, Bérezés és/vagy kompenzáció, Szociális védelem, Munka-, egészségvédelmi és biztonsági feltételek).*

1.2. Hogyan lehet azonosítani az együttműködésre alkalmas üzleti területeket?

1.3. Hogyan lehet azonosítani a legjobb oktatót egy vállalatban / iskolában?

Szerep és kulcskompetenciák

- A gyakorlati oktató szakmai ismerete a kreatív ágazat sajátosságairól, a konkrét szakterületen szerzett munkatapasztalat, valamint a munkaerőpiaci igények ismerete.
- A szakmai ismeretek mellett ugyanolyan fontosak a személyes jellemzők is: a fiatalokkal való munkában szerzett tapasztalat, együttműködési és kommunikációs készség, pszichológiai kompetenciák, konfliktusmegoldó és csapatmunkára való képesség.
- Oktatás és képzés a munkáltatók és a szakmunkástanulók egymásra találása a képzési tartalom pedagógiai és módszertani szempontból megfelelő megtervezésével és a megfelelő képzés biztosításával. Megfelelő pedagógiai, módszertani, ellenőrzési és értékelési tervvel kell rendelkeznie.

A kompetenciák teljes listáját lásd az [IQ2-ben](#).

2. lépés

Hogyan tervezzünk és tárgyaljunk egy tanulási útvonalat?

2.1. Hogyan tervezzünk tanulási tervet

A tanulási terv kialakításának lépései

- 1. lépés:** Az igények és elvárások elemzése. Mind a tanulónak, mind a vállalatnak világosan meg kell határoznia a tanulási tervbeni igényeit és elvárásait.
- 2. lépés:** Az iskolai követelmények meghatározása. A tanulási terv egy konkrét tanterv része.
- 3. lépés:** Azoknak az intézkedéseknek, eszközöknek és módszereknek a meghatározása, amelyek a tanuló és a vállalat igényeinek is megfelelnek.
- 4. lépés:** Mentor kijelölése, aki felelős a gyakornok tanulási útvonalaért és előrehaladásának értékeléséért, valamint a vállalathoz való hozzájárulásáért.

A tanulási tervhez felhasználható **eszközök** az indukciós képzéstől a tanulási útvonalig:

2.2. A hallgatók és a szakmai gyakorlati helyek összepárosítása: a toborzás

A szakmai gyakorlatnak nagyon fontos szerepe van abban, hogy a diákok felkészüljenek a felnőtt életre és a jövőbeli munkavállalásra. Mindenekelőtt a munkáltatónak egyértelmű elvárásokat kell megfogalmaznia a hallgatóval szemben, ezek a:

- Szervezethez való hozzájárulás
- Készségfejlesztés
- Az elhelyezéshez való hozzáférés
- Előrehaladás a személyes karriercélok felé

A munkáltatónak a következő információkkal kell megismerkednie:

- Mik a pályázó jövőbeli céljai?
- Mit várnak a szakmai gyakorlattól?
- Milyen készségeket szeretnének fejleszteni?
- Milyenek a jelenlegi képességeik - melyeket kell fejleszteni?

2.3. Hogyan kössünk minőségi szerződést

Fontos jogok és kötelezettségek a gyakorlati idő alatt

A tanulószervezők sajátos szabályai a legtöbb európai országban jogszabályi keretben vannak. Magyarországon például a [230/2012. \(VIII.28.\) Korm. rendelet](#) szabályozza ezeket a speciális szabályokat. A legfontosabbakat itt gyűjtöttük össze:

1) A munkaszerződés alapján dolgozó gyakornok foglalkoztatása során...

2) A tanulószerveződésnek különösen a következőket kell tartalmaznia:...

3) A gyakornoki szerződésnek tartalmaznia kell a gyakornok kötelezettségvállalását arra vonatkozóan, hogy...

2. lépés

Hogyan tervezzünk és tárgyaljunk egy tanulási útvonalat?

2.3. Hogyan kössünk minőségi szerződést – A legfontosabb szabályok:

1) A munkaszerződés alapján dolgozó gyakornok foglalkoztatása során:

- a) rendkívüli munkaidő nem rendelhető el,
- b) a gyakornok napi munkaideje nem haladhatja meg a nyolc órát, munkaidőkeret alkalmazása esetén a heti munkaidőkeretet,
- c) a tanulónak legalább tizenkét órás napi pihenőidőt kell biztosítani,
- d) nem szabható ki próbaidő,

2) A tanulósz szerződésnek a következőket kell tartalmaznia:

- a) a gyakorlat helyének adatai (név, székhely, elérhetőség, adószám, statisztikai szám, cégjegyzékszám vagy egyéni vállalkozói szám, a törvényes képviselő neve);
- b) a gyakornok személyes adatai (név, születési név, születési hely és idő, anyja születéskori neve, lakcím, tanuló azonosító száma, elérhetőségei, adóazonosító és társadalombiztosítási száma, bankszámlaszáma, állampolgársága külföldi tanulók esetében, tartózkodás helye);
- c) annak az oktatási intézménynek az adatai, amelynek a gyakornok a tanulója (név, hely, elérhetőség, intézményazonosító szám, törvényes képviselő neve);
- d) a szakképzettség megnevezése és a gyakorlati képzés időtartama a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint;
- e) a gyakornok beosztása és feladatának részletes leírása;
- f) a hely (munkavégzés helye), időtartama (kezdési és befejezési időpont), a gyakorlati képzés szakaszai, a tanuló napi munkaideje és díjazása.
- g) az intézményükben és a munkáltatónál a gyakorlati képzésért felelős személy személyazonossága;
- h) a törvényben előírtakon túlmenően a gyakornok részére az elhelyezés során nyújtott juttatások és előnyök feltüntetése, ezen ellátások és előnyök összege, valamint ezek feltételei.

A tanuló munkaszerződésének tartalmaznia kell a munkaező-közvetítő cég kötelezettségvállalását, mely szerint a tanuló számára a szakképzési programnak és a tantervnek megfelelő, egészségvédelmi és biztonsági szempontból megfelelő munkahelyet biztosít.

3) A gyakornoki szerződésnek tartalmaznia kell a gyakornok kötelezettségvállalását arra vonatkozóan, hogy

- a) betartja a munkavállaló képzési programját és a gyakorlati képzést a követelményeknek megfelelően lebonyolítja;
- b) képességeihez mérten elsajátítsa a gyakorlati képzés ismereteit;
- c) a biztonsági, egészségügyi és munkavédelmi előírások betartása;
- d) nem folytat olyan magatartást, amely veszélyezteti a gyakorlati képzés helyének gazdasági érdekeit.

3. lépés

Hogyan kezeljük a gyakorlati képzést

3.1. Hogyan tervezzük meg a tanuló és a tanfelügyelő számára a vállalati munkaprogramot?

Az Institute for Apprenticeships and Technical Education (IATE) szerint alapvető fontosságú, hogy a gyakorlati képzés egészét felvázolják. Biztosítani kell a gyakorlati képzés világos ütemezését, különösen azt meghatározva, hogy a munkahelyi és a munkahelyen kívüli képzés hol kapcsolódik össze, és hol biztosítanak lehetőséget az EPA-ra való felkészülésre. Továbbá alapvető fontosságú a gyakorlati képzés szabványainak ismerete és egy olyan környezet biztosítása, amelyben a tanuló bátran kérdezhet, segítséget és biztosítékot kérhet, hogy biztosítsák mindenki megtette, ami szükséges volt. A Press to Exitnél minden egyes mentorálást úgy határozzunk meg, hogy olyan konkrét vázlatot adunk, amely mind a mentorálnak, mind a mentornak megfelel.

3.2. Hogyan népszerűsítsük a mobilitást

A szakmunkástanulók mobilitása

A tanulók mobilitása azt jelenti, hogy a tanoncprogramot az iskola székhelyétől eltérő városban, régióban vagy országban végzik. A gyakornokok mobilitása ugyanazoknak a kritériumoknak felel meg, mint az alap gyakornoki program, de tartalmaz néhány további sajátosságot, különösen, ha a nemzetközi tényező is szerepet játszik. A kifejezést általában az [Európai Unió](#) politikájával összefüggésben használják. Ebben az összefüggésben a következő kritériumok határozzák meg egyértelműen a gyakornokok mobilitását:

- Többrétegű és szociokulturális szempontokat is magában foglaló szakmai gyakorlat
- A szakértelem cseréjének és a munkaerőpiac egységesítésének eszköze
- Az Európai Unió foglalkoztatáspolitikájának előmozdítása a munkaerőkereslet és -kínálat közötti készségbeli eltérés ellensúlyozására
- Lehetőség az innováció előmozdítására különböző megközelítések révén

Az Európai Bizottság az EU [lisszaboni napirendje](#) óta hangsúlyozza a gyakornokok mobilitásának értékét, amelynek célja a kulturális, társadalmi-gazdasági és tudományos akadályok csökkentése volt. Az EU-n belül számos alapot és programot dolgoztak ki a szakmunkástanulók mobilitásának irányítására és támogatására. Ezek közül néhány:

EAfA

EAN

CEDEFOP

Erasmus+

EURES

3.3. Hogyan értékeljük és akkreditáljuk a gyakorlati képzéseket?

A gyakornokoknak napi naplót kell vezetniük, amely megvalósulhat munkaidő-nyilvántartás formájában is. A gyakornokok feljegyzik a gyakornoki képzés vállalásának motivációit, a képzéssel kapcsolatos napi tapasztalataikat, elégedettségüket és a képzésnek a karrierjükre gyakorolt hatását. A naplót nem kell értékelni, de segít az oktátónak abban, hogy átfogó képet kapjon a gyakornoki program erősségeiről és gyengeségeiről. Ajánlott, hogy az oktató is vezessen naplót.

A fogadó vállalatoknak fontolóra kell venniük egy értékelési rendszer létrehozását a vállalkozásukban, és a gyakornokok számára értékelő jelentések készítését, amelyeket később az iskolai kreditrendszerbe és a leendő munkaadóhoz is továbbítanak. Konkrétabban, az értékelő jelentésnek nem csak egy nonkommunikatív jelentésnek kell lennie, hanem részben egy narratív értékelést is tartalmaznia kell.

Reméljük, hasznosnak találta
ezt az európai kreatív szakmai
gyakorlatokra vonatkozó
útmutatót.

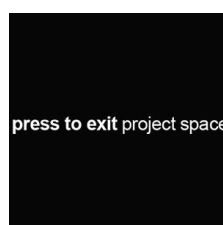
Ha szeretne visszajelzést
hagyni nekünk, kérjük, tegye
meg [ide](#) kattintva.

Kövesse a P4CA útját a

www.p4ca.eu

RINOVA

arteria
foundation

